

KURJER WARSZAWSKI

D. 12. Września. — Rok 1839.
Czwartek.

№ 241.

Jutro, ŚŚ. Mauriljusz i Amat.
v. s. Iszy Września.

Wczoraj, w uroczystość Imienin J. C. W. CESARZEWICZA Następcy Tronu, oraz w 17ią rocznicę urodzin J. C. W. W. Xezki OŁGI, i Święto Ordetu Ś. Alex andra Newskiego, odbywały się Nabożeństwa rano we wszystkich kościołach Warszawy; w kościele XX. *Missjonarzy* wobec Władz wszelkich, celebrował JW. JX. *Pawłowski* Biskup Płocki. O godz: 11tej, wobec Jenerałów, Urzędników i znakomitych osób, odbyło się solenne Nabożeństwo w Cerkwi cytadelli *Aleksandryjskiej*; po którym i po paradzie wojskowej, JW. Jenerał *Barisznikow* Dowódca tej warowni, zaprosił na świetne śniadanie, przy którym spełniono zdrowie NN. PAŃSTWA, Dostojnego SOLENIZANTA i całej NN. RODZINY Cesarskiej. Wieczorem w wielkim Teatrze dano bezpłatne widowisko, zakończone Kantatą poezji L. A. *Dmuszewskiego*, a muzyki K. *Kurpińskiego*, rozpoczynającą się wyrazami: „Synu pierworodny Pana, Ojca Ludu milionów”; w końcu ogólnego chóru, zabłyśła Cyfra CESARZEWICZA, a radosne odgłosy Publiczności napełniły salę. Wieczór ciepły i pogodny sprzyjał przechadźce po mieście, którego wszystkie domy oświecono.

Towarzystwo Warszawskie Dobroczynności na posiedzeniu centralnem d. 9 b. m. odbytem, wzewało na członków swych Antoniego *Erenkla* (Frenkel) i Teofila *Piotrowskiego*. — Dla uszkodzonych Nadwiślańców, od Urzędników Biura Kontrolli i Rachunkowości Komisji Rz. S. W. D. i O. P., złożono Komitetowi zł. 331. Właściciel amfiteatru Szczwalni, z przypadającą mu za ostatnie przedstawienie należności, nadesłał dukata wzięcie. Właściciel gabinetu *Figur woskowych na Tłomackim*, raczył oświadczyć dochód całodzienny na korzyść zniszczonych powodzią; dla tego w Sobotę przysłał niech raczą Łaskawcy licznem przybyciem przyłożyć się do wsparcia nieszczęśliwych.

Gabinet będzie otwarty od godz: 5ej z połud.; przy sprzedaży biletów będą Członkowie komitetu, którzy wyższą opłatę nad oznaczoną cenę po gr. 15 od osoby, z należną wdzięcznością przyjmą; bilety będą także przedawane w Sklepie ubogich od jutra. Onegdaj rozdano żywność w ogóle osobom 2328, wczoraj 2329, na salach w pałacu Łubieńskich, na Pradze i na Saskiej kępie. Dla tychże Nadwiślańców wczoraj w Red: Kurjera złożono zebrane przy biesiadzie danej na cześć Szanownego *Romana* zł. 125, a od L. Z. zł. 20; zaś dla Instytutu *Ochrony* zł. 5, od Szwajcara z Młynu parowego, za oddalenie się w czasie służby, i zł. 3 od Stróża z tegoż miejsca, za takiż przewinięcie. — Jutro w Kościele Panny *MARJI* odbędzie się Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Ben: *Maleszewskiego* Sekretarza Jene: R. G. M.; zacznie się od godz: 10 z rana. Na to Nabożeństwo przyjaciół i znaiomych stroskana Matka zaprasza. — Stroskana Matka wraz z familją po ś. p. Wincentym *Martyńskim*, Komorniku Sądowym Gub: Maz., zaprasza krewnych i szanownych kolegów Jego, oraz przyjaciół, na pogrzeb dziś o godz: 4tej z połud: z domu Nro 1772 przy ulicy Śto-Jerskiej, do Powązek odbyć się mający. — W Nrze 19tym *Tygodnika Rolniczo-Technol.*, między innymi znajduje się: Nowe doświadczenie z kartkami. — Dla Budowniczych iako też i Techników, odebrała księgarnia G. *Sennewalda*, niektóre nowe i bardzo użyteczne dzieła w języku niemieckim, iako to: Architektoniczne Album w 3ch poszytach in foljo. Jest to zbiór rozmaitych planów, przez *Towarzystwo architektoniczne* w Berlinie wydane; cena zł. 51. Porównawcze wystawienie greckich porządków budowli, przez J. M. *Mauch* Profesora w Berlinie, in foljo; cena zł. 60. Dodatki do sztuki budowania maszyny, przez Profesora *Rothe*. Dzieło to składa się z 2ch poszytów, text in 4to, ryciny in foljo; cena zł. 60. —

Wyczytawszy w Nrze 121 i 123 Kurjera Watsz: w Maiu, iż przy ulicy Bielańskiej pod Nrem 608, nabyć można Massy angiels: do smarowania różnych maszyn jako i osi powozowych; puszkę takowej masy kupiwszy dla próby, przekonalem się, iż ta odpowiada swemu celowi, mianowicie do smarowania osi powozowych, albowiem za jednym smarowaniem, blisko mil 40 uciechać można; co jest znaczną korzyścią dla podróżnych tak pod względem kosztów, jako i tej dogodności, iż powóz nie potrzebuje częstego smarowania; kupiwszy powtórnie tę masę, polecam każdemu, mianowicie tym, którzy odbywają często podróż. Józef Radziecki, Obywatel i Dziedziec z Cub: Płockiej. — Księgarnia Au: E: *Gliksberga* przy ulicy Miodowej pod filarami, przyjmuje prenumeratę na *dzieła kompletne Wiljama Szekspira, na język niemiec: przetłózone przez Butgera, Deringa, Fiszera, Ortleppa, i innych; 12 tomów na piękny welin: papierze; cena prenumeracyjna na całe dzieło, zł. 21; 6 tomów zaraz odebrać można. W tejże księgarni są do nabycia w języku niemieckim: Dzieła Homera, tłumaczenia J. H. Fossa, 2 tomy na welin: papierze z mapą Troi; Stuttgart 1839; zł. 11. Dzieła Teodora Kenera, 4 tomy z portretem Autora lub też w jednym tomie; cena każdej z tych edycji, zł. 2½. Dzieła Cellerta w 10 tomach. Dzieła Lesynga w 12 tomach, i t. d. — Z Litografji Alo: Pietrzykowskiego w pałacu Hr: Zamojskich przy ulicy Senatorskiej, wyszła nowa Śpiewka pod tytułem: *Typhus i Śpiewak z towarzyszeniem fortep;* ofiarowana JP. Jul: Dobrskiemu, przez Józ: Damrego, exemp: zł. 1; oraz *Mażur na Złotó,* ofiarowany Szanow: Kolegom, ułożony na pianofor; przez J. O., cena exemp: zł. 1; nabyć można w składzie przy tejże litografji, oraz w składzie muzycz: P. Magnus i P. Maguny, wprost Poczty. — Wczoraj w Wielkim Teatrze przywołani, po *Prawie angielskiem* wszyscy; a po *Fletrowersie* zaczarowanym JPaństwem Turczynowiczowie. — Towarzystwo sztucznych iczdzców pod dykcją JPanii Turnjer i JP. Salomoińskiego, na żądanie, gdzie miało zaszczyt przedstawić jeszcze*

kilka widowisk; poczem w pierwszych dniach przyszłego tygodnia *Warszawę* niezawodnie opuścił. — Wysokość wody przy moście Warszawskim dziś rano była stop 10, cali 6.

Ze Lwowa. — Dnia 4 b. m. w moc rozporządzenia C. K. Rządu krajowego, oddano urzędownie zgromadzeniu OO. Dominikanów lwowskich dyrekcję i wykładanie nauk w szkołach normalnych, w gmachu klasztornym. Po którym to akcie nastąpiło stosowne uroczyste Nabożeństwo w kościele tegoż zakonu.

Anglja. — D. 27go z. m. chciano rozpocząć turnie w *Eglintun*, lecz niepogoda przeszkodziła. — Cesarz *Chiński* postanowił wygnąć wszystkich Europejczyków z kraju i zabronić swoim poddanym wszelki z nimi związek.

Francja. — Arcy-Biskup Paryżki 28go z. m. pierwszy raz wyjechał po chorobie. — Francuzki bryg handlowy *le Vigilant*, został zatrzymany w porcie *Setuwal* w Portugalji; ponieważ Rząd tajemny dowiedział się, iż statek ten ma z sobą zapasy przeznaczone dla Karlistów. — Od kilku dni stolarze w *Paryżu* odbywają między sobą walki; Policja napróżno stara się przeszkodzić. — W *Walesę* 23 z. m. spłonął dom wraz z 8mią ludźmi.

Hiszpanja. — Statek hiszpański miał zabrać pod *Gibraltar*em inty statek z zapasem 8,000 broni, który był przeznaczony dla *Kabrerja*.

Turcja. — Jedna z najpiękniejszych niewolnic z haremu Sultanki *Esmy*, uciekła z młodym Europejczykiem, zabrawszy z sobą klejnoty za miljon franków.

Różnaitości. — Ojciec Śty kazał odnowić w *Watykanie* malowidła al fresco *Rafaela*, które nie były czyszczone od r. 1702. Gęsta warstwa kurzu tak je pokrywała, iż ledwo były widzialne. — Pismo angieli: udziela mnóstwo anegdot o *Wan Amburgu*, za których wiarygodność ręczy. Sławny pogromca zwierząt *Amburgh* urodził się r. 1811 w Hrabstwie *Daszew*. Dziadek jego trudnił się także oswoianiem dzikich zwierząt, lecz jego Ojciec czuł nadzwyczajną obawę na samo wspomnienie zwierząt, zapewnia

ią, że umarł z przestrachu na widok *malowanego* dzika; Matce *Amburgha* przed wydaniem go na świat, pewnego razu śniło się, iż poślęła lwa rozsiekanego i usmażonego; może to było przeczcucie, że jej Syn *Izaak* będzie miał władzę nad temi istotami. Młody *Izaak* w dzieciństwie uganiał się tylko za paigkami, szklarzami, konikami polnemi i innymi owadami. W pokoiku swoim żywił szczury, myszy, koty, i siedział między niemi iako Władca wśród poslušnych poddanych. Dorosłszy na młodzień-
ca, trudnił się pojmaniem drapieżnych zwierząt, które zrzadzały szkody między okolicznemi trzodami, za jedyną broń do poskramiaiania najdzikszych, używa tylko żelaznej pałeczki, którą uderza w pewne miejsce karku bestji. *Amburgh* niezdłżał najdziksze konie, a to sposobem następującym: dosiadłszy dzielnego rumaka, pu-
szczał się w stepy, gdzie przebywają liczne stada dzikich koni, na jednego z tych Jeździec zarzuca jedną linę na około szyi, a drugą z ciągnącem na około nogi, teraz siada na pojmame zwierzę, koń parska, rzuca się, lecz *Amburgh* siedzi iak przyrosty, spina go ostrogami, bije szpicrutą, iak strząsa pędeł z nim rumak przez stepy, aż zmęczony pada, a potem iak dziecko dozwała kierowany się pod ręką swojego pana. Sposób ten łowienia koni jest teraz w Ameryce upowszechniony. *Amburgh* powiada, iż słowa bibliji „iako całe państwo zwierzęce zostało oddane pod władzę człowieka”, pierwsze naprowadziły go na myśl, iż drapieżne zwierzęta iakkolwiek silne i straszne, jednakże muszą ulegać silniejszemu w umyśle człowiekowi. *Izaak* wyszukiwał je w norach i tam uczył je słuchać na samo jego skinienie. Kłótnia zmusiła go opuścić miejsce rodzinne. *Izaak* odplynął i znowu zajmował się poskramiaianiem potworów merskich. Psy morskie aportowały (?) na jego rozkazy, foki i cielęta morskie słuchały go iak pudle. Ludoiad ścigał raz za statkiem, *Amburgh* poprząsił iż go zwycięży. Nadaremnie Kapitan okrętowy usiłował wstrzymać go, *Izaak* z swoją żelazną pałeczką skoczył wmo-

rze, ludoiad pochwycił paszczą żelazo i groził przeciwnika zatopić, *Izaak* puścił pałeczkę i zaczął pływaniem ratować się do okrętu, lina wyrzucona mu na pomoc, nie dosięgła go, a ludoiad tuż tuż ścigał. Nieustraszony *Amburgh* nie traci przytomności, daie nurka pod morską potworę, za kilka chwil wypływa na powierzchnię, woła do majtków aby mu cisnęli *harpunę* (dziury do łowienia wielorybów), przebił nią okropnego przeciwnika, koniec liny z harpuny zarzuca do okrętu w ręce Majtków, a pod czas gdy ci usiłują utrzymać głowę ludoiada nad powierzchnią wody, *Izaak* woła swojego *Joba* (oswojonego niedźwiedzia), wierne zwierzę łapami szarpie morską potworę, kilka kul karabinowych dokonały reszty i tym sposobem *Amburgh* uścił się z przysięgi. — Towarzystwo akcjonarjuszów w *Szeffield*, uzyskało patent na fabrykację sztucznej kości słoniowej, dano nożownikowi próbę tej masy i prawdziwą kość słoniową na trzonki do scyzoryków a w robocie nie mógł rozróżnić sztucznej od prawdziwej. — Cieśla angieli wynalazł maszynę do koszenia, mogącą być używana tak na równinach, iako też na wzgórzach. Machina ta robi za 8miu ludzi. — Między kamieniami do zasklepienia *Peltwi* przeznaczonemi, a pochodzącymi z położonego o pół mili ode *Lwowa* łomu kleparowski-go, robotnicy szlącicy znaleźli d. 2go b. m. ieden, z którego przy obrabianiu wypadła *bryła najczystszej bursztynu*, wielkości głowy dziecięcej. Nierozważni rozbili tę bryłę na małe cząstki, za późno jej wartość poznawszy, i częściami za lichą cenę Żydomi posprzedawali. Jaka wielka szkoda tej sztuki iak *Łza bursztynu*, z której zręczny Tokarz mógł być puhar lub coś podobnego wytoczyć! W naszych kamieniołomach znajduią często wszelako nieczyste bursztyn. — W znacznem, przeszło 10,000 mieszkańców liczącem mieście *Paroye* na wyspie *Luzon*, jest szczególniejsza milicja miejska. Jest to bowiem pułk z 200 pięknie ubranych młodych dziewczyn, mających 13 do 14 lat, które pod czas wszelkich festy-

nów występują w paradzie. Dziewczyny te szykują się w bataljon i wykonywają popisy swe drewnianemi strzelbami, któremi w czasie odgłosu bębnow bardzo zręcznie robić umieją. Nie wiadomo z kąd w zwyczaj pashedt ten pułk Amazonek. — *Przepowiednia.* Pewny angieli: dziennik zapowiada dla krajów europejskich piękną, przyjemną iesień i łagodną nie bardzo śnieżną zimą. Opiera on domysły swoje na obecnych zjawiskach natury.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Koscecki Dyr: GI: prezyd: w K. Sprawiedl: z Lublina; Krzyżanowski Jan Prezes z Cudrynowicz; Skrzyński Kwiryn Dzie: z Załusk; Walewski Alex: Dzie: z Boguszyez; Dęboski Leon Dzie: z Buska; Byszewski Joz: Dzie: z Buska; Rzeszotarski Jan Dzie: z Wylezina; Czernicki Raf: Dzie: z Zblikwka.

DONIESIENIA.

Pułkownik Dowódzca Dywizjonu Warszawskiego Żandar mów i Administracyi Cesarzaskimi Pałacami Łazienki i Belweder. Podaie do publicznej wiadomości, iż w Kancelarji Intendenturalnej Łazienek Królewskich, odbywać się będzie Licytacja głosna, zaczawszy od d. 4/16 Wrzes: r. b. godz: 10 z rana, na sprzedaż rozmaitych Materji starych, Adamaszków, Firanek gazowych, tudzież Komód, Krzesel, Foteli, Ram złoconych, Lichtarzy, Latań, Blachy, Zelaza, Żyrandoli szklanych kryształami ozdobionych, Pałaków szklanych małych i t. d., niemniej fortepjanu mahoniowego; mający przeto chęć kupna, po zaopatrzeniu się w pieniądze, zechcą w czasie oznaczonym na licytacją przybyć. *Pułkownik Abramowicz.*

REKOPISMA

dawne w Polskim i Łacińskim języku, gdyby kto miał do zbycia, chociażby w pojedynczej ilości; niech się zgłosi na Krakowskie Przed: przeciwko Poczty, pod Nr 378, do handlu Wyrobów srebrnych Pana Malcza.

Zgubiony został 2 tygodnie temu Puljares saffjanowy zielony, w którym się znajdowały 2 Paszporty, Zaświadczenie i inne papiery. Łaskawy, oddawca dostanie 5 Złot: nagrody, jeżeli go odniesie na ulicę Podwale Nr 511, na 1sze piętro.

PANTALJON o 6ciu okławkach, zupełnie w dobrym stanie, iest do sprzedania przy ulicy Długiej pod Nr 557, w Fabryce Fortepjanów na 1m piętrze wolicynie.

Podpisany jako Kurator Spadku po niegdy Stanisławie Tomczyńskim Kupcu pozostałego, za bezdziedziczny uznanego, przez Trybunał Cyw: tutejszy pod d. 17/10 Lipca r. b. Nr 3,965 mianowany, wzywa wszystkich Debentów tegoż spadku, ażeby się Najda-

lej w przeciągu dni 10 od daty tego zawiadomienia rachując (jeżeli chcą uniknąć kosztów procesu) z uszczerbkiem należytości od nich przypadających, zgłosili, i takowe na ręce podpisanego Kuratora wypłacili; gdyż po upływie tego czasu kroki prawne przeciwko nim niezawodnie przedsięwzięte zostaną.

Mastowski Reient Ptu Warszawskiego.

Pułkownik Dowódzca Dywizjonu Warszawskiego Żandar mów i Administracyi Cesarzaskimi Pałacami Łazienki i Belweder. Podaie do wiadomości iż w Ogródzie Winnic należącym do pałaca Belwederzkiego, znajdują się WINOGRONA do sprzedania ryczałtowego; mający zatem chęć zakupuienia onych, zechcą zgłosić się do Kancelarji Intendentury Łazienek Królewskich w dniu 13 Wrzes: r. b. o godz: od 10 do 12 zrana. *Pułkownik Abramowicz.*

KARYKIEL Paryzki używany, tudzież SZORY Angielskie, są za pomierną cenę do nabycia. Wiadomość przy ulicy Królewskiej pod Nr 1062, na 1em piątrze.

W domu P. Mokosiewicz przy ulicy Senatorskiej przeciw XX. Reformatów, są **DWA POKOJE** Kawalerskie do wynajęcia z osobnym wchodem, na 2 piątrze w dziedziuncu, w 2giej bramie; także **FORTEPIAN** mahoniowy o 6ciu okławkach, do wynajęcia; wiadomość w temże miejscu u Stroza.

BIURO PRYWATNE INFORMACYJNE SAJDOWO-ADMINISTRACYJNE przy ulicy Trębarskiej Nr 638, w dom Szeinkellera Bankiera.

OSOBA po ukończeniu nauk w Instytucie Agronomicznym Marymonekim, odbywszy woiaż w tymże celu za granicą, i lat 7 w obowiązkach Rządzcę Dóbr w kraju u znacznych Obywateli zostając, w średnim wieku, bezżenna; oprócz Agronomji, Budownictwa, Inżynierji i Język niemiecki posiadająca; życzy umieszcic się w znaczniejszych Dóbrach w Królestwie, albo w Roszji; bliższa wiadomość w powyższem Biurze.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 18. **TEATR ROZMAITOŚCI.** Julio 8 raz *Zbyt szęszliwa. Węzbranie Wisły. To byłam ja.*

Dziś w Hecy widowisko sztucznych Jęzdów. Dziś od godziny 6 wieczorem w Kawiarni przy ulicy Długiej pod Nr 586 Lit: B. w domu Szamb: Nowakowskiego, obok Hotelu Polskiego, **KWINTET** muzyczny *Kubelki*, odegra różne wyjątki z Oper, oraz Walce Straussa, Lanwera, Labickiego i ulubioną Podróż po Europie; niemniej Wariacje Solo na Fagocie.

Uwładamia się Szanowną Publiczność, iż pod Nr 641 przy ulicy Trębarskiej pod Saturnem, dostać można w Piątki na Śniadanie: **PIEBOGÓW** gryczanych z serem zsmietaną lub z masłem, i innych **POTRAW** mięsnych i rybnych przy rychłej usłudze.